

supra art. *Jana*): aquí probt. *‘ain al-yanāt*, amb plural àrabic en *-āt* i amb *‘ain* traduït per *font*, i abans *font al-yanāt* > *fon la Janet* afegint-hi *-a* en harmonia amb la forma *la* que hi prenia l'article.

Juies, JuigaVila ~, V. *Juic*

JUINYÀ

Llogaret de la Garrotxa, 2 k. a l'E. de Besalú, del mun. de St. Ferriol.

PRON. *žuiḡá* (tres síl·labes) a Montagut i a Mieres (Casac. 1920), id. en el poblet mateix (xx, 37, 30) Les mencions més antigues, detallades per Botet (GGC, Gir.), Alsius 148, Monsalv. i Aebischer (Top. 99,95), 977, 978 i 1011: *Juviniano* (MarcaH. 913, 896, Monsalv. II 212): 1382: *Juinyà* (BABL IV, 56) demostren l'error de M. Lübke (BDCXI, 29) que, induït per una var. *Junyà*, volia derivar-lo del NP II. JUNIUS. És tracta de IOVINIUS també ben documentat en llatí, com ja veuen Botet i Aebischer.

El NL venecià *Zobenigo* ve paral·lelament de JOVINIACUM (Flechia, *Di alcune forme di Nomi di luogo dell'Italia Superiore*, 59). Uns *Iuinaui* i *Iouinates* d'inscr., per als quals Whatmough (*Dials. Anc. Gaul.*, 83,66) cerca un origen un poc diferent, potser no són més que notacions incompletes de lapicides peresosos, en lloc de *Iuviniani* i *Iouiniates*, que en el fons són iguals al nostre. Del nom de *Juinyà* es devia derivar un diminutiu **juinyanell*, aplicada a algun vil·lar més petit, dependent de *Juinyà*, i contret, per haplogogia, en *Juinyell*, vindrà d'aquí el nom del riuet *Junyell* que, passant vora la Miana, desaigua al Fluvià entre Juinyà i Fares; ja apareix antigament en la forma *Juymell*, recollida per Botet i per Aebischer (Top., p. 95).

JÚJOLS

Poble de l'Alt Conflent, elevat a l'esq. de la Tet, tirant cap a Prada, uns 4 k. a l'E. d'Oleta.

PRON. LOCAL. El 1931, a Èvol, ja vaig oir-lo clarament accentuat en la inicial. *žūžuls* no ben clar si amb *-l* o sense. El 1959 i 1960: *žūžus* a Fontpedrosa, Sallagosa, Ralleu i Conat (XXIII, 5, 15, 194, 3; XXVI 97,13); *žūžuls* a Toès, Canavelles, Flaçà (Cfl.), Serdinyà i Nyer (XXXIII 153, 18, 157.24, 172.25, 173.15, 176.26; XXIV 22.11; i, vacil·lant entre una forma i l'altra a Noedes (XXVI, 109.16 i 17, 114.2). També Krüger l'anota accentuat en la *ū*, en la seva tesi doctoral (*Sprachgeogr. zw. Igd. u. Rouss*). Gentilici: *žūžuláts* (oït a Serdinyà o a Nyer, XXIV, 22.11).

MENC. ANT. 948: *Juliulo* (però *Jujuls* ms. B)

(Abadal, *Eixalada*, 177); 950: *Juloſ* (lleg. *Juloſ*) (MarcaH. 865); amb data del mateix any, Abadal llegeix *Julluls* (*Eixalada*, 177). Alart, com primera menció del mateix any, llegia *Jujuls* (*Bu.S.Agr.Pyr.Or.*, 82)(?); 957: donació feta al Mon. de Ripoll pel Comte de Cerdanya: «in *Evolo*, afr. i monte *Tornado* (lleg. *Cornado*) --- vel villa *Bardolio* --- *Oleta*, II *Uilioles* (lleg. *Iulioles*), III ipsa *Erola*, IV flumen *Tedo* (MarcaH., § 92, 871.11f.) (ja ben esmenat en *Cat. Car.* II, 169.18). 1011: *Juliolos* (MarcaH., 979), 1180 o 1185: *Julols* (*Cart. Alart-Aragó* II, 205); 1192: *jujols* (id. II, 393), *Jujuls* (ib.), *Iulolis* (o.c.II, 396); 1201: *Julols* (o.c. II, 592); 1248: «Arnaudo, Cazot de *Julols*» orig., (*InvLC*, 391); 1264: «in villa de *Jullols*» (*InvLC*, s.v. *remes*); 1265: «villa de *Jullols*» (s.v. *jull*); 1271: *Julols* (ter) (Alart, *Priv.*, p.312); 1305: *Julols* (bis) (*InvLC* s.v. *fàbrega*); 1337: *Jullols* (Alart, *Stils de Vfr*, 33); 1359: *Julols* (*CodoACA* XII, 118), 1371: «de *Jullos* --- de *Jullols* ---» (*Stils Vfr.*, 41 r°); 1377: loci de *Jullols* (*InvLC*); 1396: *Jullols* (*CoDoACA* XII, 199); 1435: *Julols* (Alart, *Docs.géogr.Hist.*, 88); 1490: *Jujols* (B-N.P., ms. 133, f. 66).

Resumint. S'hi observen tres formes fòniques diferents:

- a) Amb *-l*o interna, que és el fonema representat per les grafies *-lio-* i *-lo-*.
- b) Amb *ž* interna, com avui, escrita *-j-* (des del S. XII).
- c) Amb *-uls* final (ja anys 948 i 1192) que revelen que sempre la segona vocal fou àtona: i el nom es va accentuar sempre a la inicial, com ara.

ETIM. Res no n'ha escrit ningú (com em confirmava En Ponsich, l'any 1965, en converses sobre la toponímia rossellonesa), fora del meu diagnòstic «pre-romà, probablement indoeuropeu» en *ETC* I, 220.; poc ampliat en *EntreDL* II, 196.

Car llavors ja endevinava que es tracta d'un dels nombrosos topònims en *-IALO-*, que hom té generalment per formats amb el cèltic *IALON* 'clariana' (Dottin, *La Langue Gauloise*, 262). El grup de *Verneuill, Nanteuil, Auteuil* — formats no sols amb noms de plantes (VERNO-IALO) o IVO-IALO 'la clariana del teix' (IVO-, fr. *if*, Pokorny, *IEW* 297); sinó amb tota mena de mots i noms cèltics: NEMETOIA-LON > *Nanteuil* 'la clariana del temple', format amb NEMETO- el nom dels temples cèltics.

En efecte *Jújols* es troba al mig de la petita constel·lació dels NLL cèltics o celtoides del Conflent: *Conat, Rodés, Llnuat, Rigard, Tarerac, Sirac, Trevillac*, els *Volò*; i molts més si hi incloem els altres solament precisables com indoeuropeus (sorotàptics?) *Talau, Molig, Bolquera*, les *Bula, Carançà* etc.

L'àrea del noms en *-IALON* continua cap al Midi, on apareixen més aviat en plural, i amb *-A-* posttònica no sincopada, sinó convertida en *ó*: *Maruéjols*